

T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
HUKUK BÖLÜMÜ

ESAS NO : 1982/13
KARAR NO : 1983/11

ÖZET : Kamu kurumlarının tekel halinde yürüttükleri hizmetlerin kamu hukuku kurallarına tabi olduğu, hizmetin yürütülmesini düzenleyen tasarrufa dayalı işlemi iptali istemiyle açılan davanın İdari Yargı yerinde görülmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : Kutlu Türker (Türkeş)
Davalı : P.T.T. Genel Müdürlüğü

O L A Y : Davacının konutuna başlanmak üzere 1974 yılında yaptığı normal telefon tahsisine ait başvurunun; aynı adrese 1975 yılında yapılan bakan terciilli tahsisi talebi ile birleştirilerek yerine getirilmiş olması nedeniyle, normal tahsis talebinin ayrıca karşılanamayacağı yolunda PTT Genel Müdürlüğü Ankara Telefon Başmüdürlüğünün 10-4-1980 günlü, abonman 2-182779 sayılı yazısı ile tesis olunan işlemin iptali istemiyle Danıştay'da İdari dava açılmıştır.

Danıştay 12. Dairesi : 15-10-1981 gününde, 1980/1976, 1981/2014 sayı ile; 440 sayılı yasa'ya tabi bir kuruluş olan PTT İdaresinin aynı yasa'nın 3. maddesinde saklı tutulan hükümler dışında özel hukuk hükümlerine tabi olduğu, davaya konu anlaşmazlığın sonuç olarak davacı ile İdare arasında yapılan abonman sözleşmesinden doğduğu, bu hali ile davalı idare işleminin, özel hukuk kuralları ve sözleşme hükümleri uyarınca incelenebilecek nitelikte bulunduğu, davaya bakmanın Adli Yargı yerinin görevi alanına girdiği, gerekçesiyle görevsizlik kararı vermiştir.

Bunun üzerine davacı; aynı idari işlemin iptali ve telefon tahsisi talebinin yerine getirilmesine karar verilmesi isteğiyle Asliye Hukuk Mahkemesine hukuk davası açmıştır.

Ankara 5. Asliye Hukuk Mahkemesi: 22-2-1982 gününde, 1981/746, 1982/117 sayı ile; davacının 1974 yılında normal telefon tahsisini istediği, ancak bu isteğin henüz karşılanmadığı, böylece taraflar arasında özel hukuk ilişkisinin doğmadığı, abonman sözleşmesi yapılmadığı bu bakımdan normal telefon tahsisi isteğinin reddine ilişkin işlemin iptali isteğiyle açılacak iptal davasının İdari Yargı yerinde görülmesi gerektiğinden dava dilekçelerini görev yönünden reddetmiştir.

Böylece; Danıştay 12. Dairesi ile Ankara 5. Asliye Hukuk Mahkemesinin tarafları, sebebi ve konusu aynı olan davada verdikleri kesin ve kesinleşmiş görevsizlik kararları nedeniyle, 2247 sayılı yasa'nın 14. maddesinde belirlenen olumsuz görev uyumsuzluğu doğmuştur.

İNCELEME VE GEREKÇE : Türk Ulusu adına Yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Hukuk Bölümü; Servet Tüzün'ün Başkanlığı'nda, Zekâi Özdiç, Şerafettin Seyhun, Şerafettin Kaya, Erçetin Yorgancıoğlu, Mustafa Şahin ve Mehmet Karaarslan'ın katılmaları ile yaptığı, 17-1-1983 günlü toplantıda, geçici raportör Danıştay Tetkik Hakimi M. İlhan Dinç'in raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; toplantıya, Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Durmuş Ganioğlu ile Danıştay Başsavcısı Al. Rıza Alparslan'ın davada İdari Yargı yerinin görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü.

Dava; normal telefon tahsisi isteminin, bakan terciilli telefon tahsisi istemi ile birleştirilerek yerine getirilmesi sebebiyle normal tahsis talebinin karşılanmaması yolundaki davalı idare işleminin iptali isteğiyle açılmış olup, taraflar arasında anlaşmazlık, böyle bir birleştirmenin mümkün olup olmadığına ilişkindir.

Dosyadaki belgelerin incelenmesinden, davalı idare işleminin birleştirilmeye cevap veren genel bir düzenleyici işleme dayandığı anlaşılmakta, öte yandan taraflar arasında; normal telefon tahsisi yapıldığına ilişkin bir abonman sözleşmesi bulunmamaktadır.

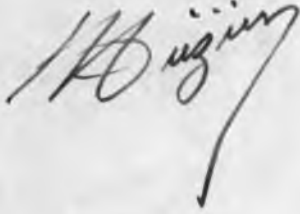
440 sayılı yasa'ya tabi olan davalı idare, anılan yasa'nın 3. maddesinde saklı tutulan hususlar dışında özel hukuk hükümlerine tabi ise de; 405 sayılı yasa uyarınca posta, telgraf ve telefon hizmetleri hükümetin tekelinde olup, bununla ilgili

hizmetlerin yürütülmesi görevi PTT İşletmesi Genel Müdürlüğüne verilmiştir. Anılan hizmetlerin yürütülmesi ile ilgili kurallar koymak; aynı yasa'nın 1.maddesine göre, davalı idarenin yetkileri cümlesinden olmakla ve yasa'nın yetkiye dayanılarak telefon hizmetleri için genel düzenlemede bulunularak ve bu düzenlemeye dayalı olarak tesis olunan dava konusu işlem idari bir işlem bulunmakla, anılan işlemin mevzuata uygun olup olmadığının Yargı denetimi İdari Yargı yerine ait bulunmaktadır. Öte yandan; taraflar arasında normal tahsisli telefon isteği konusunda abonman sözleşmesi de yapılmadığından anlaşmazlık sözleşme hükümlerinin uygulanmasından ve özel hukuk hükümlerinin tatbikinden doğmamakta ve bunları uygulayacak Adli Yargı yeri davada görevli bulunmadığından davanın İdari Yargı yerinde görülmesi gerekmektedir.

Açıklanan nedenlerle, davanın İdari Yargı yerinde görülmesine ve Danıştay 12.Dairesinin görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmelidir.

SONUÇ : Anlaşmazlığın, niteliğine göre İdari Yargı yerinde çözülmesi gerektir. Bu nedenle Danıştay 12.Dairesinin 15-10-1981 günlü, 1980/1976, 1981/2014 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına, Şerafettin Seyhun, Şerafettin Kaya ve Mustafa Şahin'in karşı oyları ile ve oyçokluğu ile 17-1-1983 gününde karar verildi.

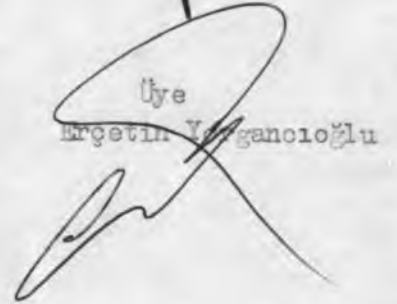
Başkan
Servet Tüzün

Üye
Zekâi Üzdil

Üye
Şerafettin Seyhun

Üye
Şerafettin Kaya

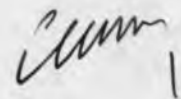
Üye
Erçetin Yargancıoğlu

Üye
Mustafa Şahin

Üye
Mehmet Karaarslan

12.24.2
S.Y.

Bu kararın Resmî gazete'de yayımı uygundur.

Başkan

